

|

61999J0389

Domstolens Dom (Femte Afdeling) af 10. maj 2001. - Sulo Rundgren. - Anmodning om præjudiciel afgørelse: Rovaniemen hallinto-oikeus - Finland. - Social sikring - Forsikringsbidrag fra pensions- eller rentemodtagere, der har bosat sig i en medlemsstat, før forordning (EØF) nr. 1408/71 og 1612/68 trådte i kraft i denne stat - Bopælsstatens ret til at opkræve bidrag af aldersydelse og ydelser i anledning af uarbejdsdygtighed, som udbetales af en anden arbejdsstat - Betydning af en overenskomst, hvorefter de nordiske lande gensidigt giver afkald på enhver refusion af ydelser ved sygdom og moderskab. - Sag C-389/99.

Samling af Afgørelser 2001 side I-03731

Sammendrag

Parter

Dommens præmisser

Afgørelse om sagsomkostninger

Afgørelse

Nøgleord

1 Social sikring af vandrende arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende - fællesskabsbestemmelser - personelt anvendelsesområde - pensioneret tjenestemand, der oppebærer en pension fra en medlemsstat, der ikke er hans bopælsstat - i bopælsstaten underlagt lovgivning, som forordning nr. 1408/71 finder anvendelse på - omfattet - arbejdskraftens frie bevægelighed - forordning nr. 1612/68 uanvendelig

(Rådets forordning nr. 1612/68 og nr. 1408/71)

2 Social sikring af vandrende arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende - sygeforsikring - pensioner eller renter, hvortil der består ret i henhold til en anden medlemsstats end bopælsstatens lovgivning - ret til naturalydelse, der består i sidstnævnte stat - udtrykket »ikke har ret til pension eller rente«, der er indeholdt i artikel 28a i forordning nr. 1408/71 - rækkevidde

(Rådets forordning nr. 1408/71, art. 28a)

3 Social sikring af vandrende arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende - sygeforsikring - bidrag, der påhviler pensionister eller rentemodtagere - bopælsstatens opkrævning af bidrag til dækning af ydelser, der har et tilsvarende formål som de ydelser, der afholdes af den medlemsstat, som udbetaler pensionen - ulovlighed

(Rådets forordning nr. 1408/71, art. 33)

4 Social sikring af vandrede arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende - sygeforsikring - pensioner eller renter, hvortil der består ret i henhold til en anden medlemsstats end bopælsstatens lovgivning - ret til naturalydelse, der består i sidstnævnte stat - bidrag, der kan kræves af modtagere - de pågældende medlemsstats gensidige afkald på refusion af udgifter i forbindelse med naturalydelse - ingen betydning

(Rådets forordning nr. 1408/71, art. 28a, art. 33, stk. 2, og art. 36, stk. 3)

Sammendrag

1 Forordning nr. 1408/71, som ændret og ajourført ved forordning nr. 2001/83, som på tidspunktet for de faktiske omstændigheder senest ændret ved forordning nr. 3096/95, finder anvendelse på en person, der, da den nævnte forordning trådte i kraft i en medlemsstat,

- havde bopæl i denne medlemsstat uden at udøve erhvervsmæssig beskæftigelse dér og dér modtog pension fra den anden medlemsstat som pensioneret tjenestemand

- samtidig i sin bopælsstat er underlagt bestemmelserne vedrørende sociale sikringsgrene, som den nævnte forordning finder anvendelse på.

Forordning nr. 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet finder derimod i princippet ikke anvendelse på en person, der har flyttet sin bopæl fra en medlemsstat, hvor han er ophørt med at arbejde, til en anden medlemsstat, hvor han hverken har eller søger arbejde.

(jf. præmis 35 og domskonkl. 1)

2 Udtrykket »ikke har ret til pension eller rente«, der er indeholdt i artikel 28a i forordning nr. 1408/71, som ændret og ajourført ved forordning nr. 2001/83, som ændret ved forordning nr. 3096/95, skal fortolkes således, at det finder anvendelse på en situation, hvor der til den pågældende faktisk hverken udbetales en pension på grundlag af bopæl, eller en pension på grundlag af erhvervsarbejde i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, uden at det er nødvendigt at efterprøve, om den pågældende eventuelt ikke ville kunne have ret hertil.

(jf. præmis 50 og domskonkl. 2)

3 Det generelle princip, der følger af forordning nr. 1408/71, som ændret og ajourført ved forordning nr. 2001/83, som ændret ved forordning nr. 3096/95, og som gennemføres ved nævnte forordnings artikel 33, hvorefter pensions- eller rentemodtageren ikke på grund af sin bopæl på en medlemsstats område kan afkræves lovpligtige sikringsbidrag til dækning af ydelser, som bæres af en anden medlemsstats institution, er til hinder for, at den medlemsstat, på hvis område pensions- eller rentemodtageren har bopæl, kræver, at denne betaler bidrag eller tilsvarende beløb, der er foreskrevet ved dens lovgivning til dækning af ydelser ved alderdom, uarbejdsdygtighed og arbejdsløshed, når den pågældende oppebærer ydelser, der har et tilsvarende formål, og som afholdes af institutionen i den medlemsstat, der er kompetent med hensyn til pensioner.

(jf. præmis 57 og domskonkl. 3)

4 Den omstændighed, at Republikken Finland og Kongeriget Sverige i medfør af artikel 36, stk. 3, i forordning nr. 1408/71, som ændret og ajourført ved forordning nr. 2001/83, som ændret ved forordning nr. 3096/95, og artikel 23 i den nordiske konvention om social sikring af 15. juni 1992

(106/93), gensidigt har givet afkald på refusion af udgifter i forbindelse med naturalydelse, der udredes af en institution i en af disse medlemsstater for en institution i en anden medlemsstats regning, har ikke nogen betydning for fortolkningen af på den ene side den nævnte forordnings artikel 28a vedrørende pensioner eller renter, hvortil der består ret i henhold til en eller flere andre medlemsstaters end bopælsstatens lovgivning - en ret til naturalydelse, der består i sidstnævnte land - og på den anden side samme forordnings artikel 33, stk. 2, vedrørende bidrag, der kan kræves af pensions- eller rentemodtagere.

(jf. præmis 64 og domskonkl. 4)

Parter

I sag C-389/99,

angående en anmodning, som Rovaniemen hallinto-oikeus (Finland) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag, der er anlagt af

Sulo Rundgren,

"at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af en række bestemmelser i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2. juni 1983 (EFT L 230, s. 6), som på tidspunktet for de faktiske omstændigheder senest ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 3096/95 af 22. december 1995 (EFT L 335, s. 10), og i Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467) samt vedrørende fortolkningen af EF-traktatens artikel 6 og 48 (efter ændring nu artikel 12 EF og 39 EF),

har

DOMSTOLEN

(Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. La Pergola (refererende dommer), og dommerne M. Wathelet, D.A.O. Edward, P. Jann og L. Sevón,

generaladvokat: S. Alber

justitssekretær: assisterende justitssekretær H. von Holstein,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

- den finske regering ved T. Pynnä og E. Bygglin, som befuldmægtigede

- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved P. Hillenkamp og E. Pietiläinen, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 14. september 2000 er afgivet mundtlige indlæg af den finske regering ved E. Bygglin og K. Alaviuhkola, som befuldmægtiget, og af Kommissionen ved P. Hillenkamp og E. Pietiläinen,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 26. oktober 2000,

afsagt følgende

Dom

Dommens præmisser

1 Ved kendelse af 5. oktober 1999, indgået til Domstolen den 11. oktober 1999, har Rovaniemen hallinto-oikeus (forvaltningsdomstolen i Rovaniemi) i medfør af artikel 234 EF stillet otte præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af en række bestemmelser i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2. juni 1983 (EFT L 230, s. 6), som på tidspunktet for de faktiske omstændigheder senest ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 3096/95 af 22. december 1995 (EFT L 335, s. 10, herefter »forordning nr. 1408/71«), og i Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467) samt vedrørende fortolkningen af EF-traktatens artikel 6 og 48 (efter ændring nu artikel 12 EF og 39 EF).

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag, der er anlagt af Sulo Rundgren til prøvelse af en afgørelse, der er truffet af verotuksen oikaisulautakunta (herefter »Skatteligningskommissionen«), som har nægtet at imødekomme hans anmodning om fritagelse for at betale folkepensions- og sygeforsikringsbidrag, som han er blevet pålagt af de finske myndigheder.

Fællesskabsretlige bestemmelser 3 Artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 1408/71 bestemmer:

»Denne forordning finder anvendelse på tjenestemænd og på personer, der efter den lovgivning, som skal anvendes, ligestilles med tjenestemænd, for så vidt de pågældende er eller har været omfattet af en medlemsstats lovgivning, på hvilken denne forordning finder anvendelse.«

4 Artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 foreskriver:

»Denne forordning finder anvendelse på enhver lovgivning om sociale sikringsgrene, der vedrører:

a) ydelser i anledning af sygdom [...]

b) ydelser ved invaliditet [...]

c) ydelser ved alderdom

[...]

g) ydelser ved arbejdsløshed

[...]«

5 Artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 har følgende ordlyd:

»To eller flere medlemsstater kan, såfremt der måtte være behov herfor, afslutte overenskomster med hinanden på grundlag af denne forordnings principper og grundtanker.«

6 Forordning nr. 1408/71's afdeling 5, der har overskriften »Pensionister eller rentemodtagere og deres familiemedlemmer«, og som er indeholdt i afsnit III, kapitel 1, der har overskriften »Sygdom og moderskab«, indeholder artikel 27-34.

7 Artikel 28 i forordning nr. 1408/71 har følgende ordlyd:

»1. En person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og som ikke har ret til ydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor han er bosat, har dog for sig selv og sine familiemedlemmer krav på disse ydelser, for så vidt han, om fornødent under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18 og bilag VI, vil være berettiget hertil efter lovgivningen i den medlemsstat eller i mindst én af de medlemsstater, som det påhviler at yde pension (rente), såfremt han var bosat i den pågældende stat. Ydelserne skal udredes på følgende vilkår:

a) naturalydelse ydes (for den i stk. 2 omhandlede institutions regning) af institutionen på bopælsstedet, som om den pågældende var berettiget til pension eller rente i medfør af lovgivningen i den stat, hvor han er bosat, og havde ret til naturalydelse

[...]

2. I de i stk. 1 omhandlede tilfælde bestemmes den institution, som det påhviler at afholde udgifterne ved naturalydelser, efter følgende regler:

a) såfremt pensionisten (rentemodtageren) kun har ret til de nævnte ydelser i medfør af lovgivningen i én medlemsstat, påhviler udgifterne den kompetente institution i denne stat

b) såfremt pensionisten (rentemodtageren) har ret til de nævnte ydelser i medfør af lovgivningen i to eller flere medlemsstater, påhviler udgifterne herved den kompetente institution i den medlemsstat, af hvis lovgivning den pågældende har været omfattet længst [...]

8 Artikel 28a i forordning nr. 1408/71 bestemmer følgende:

»Såfremt en person, der har ret til pension eller rente i medfør af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, er bosat i en medlemsstat, efter hvis lovgivning retten til naturalydelser ikke er betinget af forsikring eller beskæftigelse, og efter hvis lovgivning den pågældende ikke har ret til pension eller rente, påhviler udgifterne ved naturalydelser udredt til den pågældende og til hans familiemedlemmer den efter reglerne i artikel 28, stk. 2, bestemte institution i en af de medlemsstater, der er kompetent med hensyn til pensioner, for så vidt den nævnte pensionist (rentemodtager) og hans familiemedlemmer ville have haft ret til disse ydelser i medfør af den for nævnte institution gældende lovgivning, såfremt de var bosat i den medlemsstat, på hvis område den nævnte institution er beliggende.«

9 Artikel 33 i forordning nr. 1408/71 fastsætter reglerne for bidrag, der påhviler pensionister eller rentemodtagere. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

»1. Den institution i en medlemsstat, som det påhviler at udbetale en pension eller rente, og som efter den lovgivning, der gælder for institutionen, skal tilbageholde bidrag, der påhviler pensionisten eller rentemodtageren til dækning af ydelser ved sygdom og moderskab, er berettiget til at foretage sådanne tilbageholdelser, beregnet i overensstemmelse med den pågældende lovgivning, i den pension eller rente, som institutionen skal udbetale, for så vidt en institution i den nævnte medlemsstat skal bære udgifterne ved de ydelser, der er udredet i medfør af artikel 27, 28, 28a, 29, 31 og 32.

2. Når en pensions- eller rentemodtager i de i artikel 28a omhandlede tilfælde i kraft af sin bopæl skal indbetale bidrag, eller tilsvarende beløb skal tilbageholdes, til dækning af ydelser ved sygdom og moderskab i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han har bopæl, kan sådanne bidrag ikke indkræves.«

10 Artikel 36 i forordning nr. 1408/71, som er den eneste bestemmelse i afsnit III, kapitel 1, afdeling 7, har overskriften »Refusion mellem institutionerne«. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

»1. De naturalydelse, der udredes af en medlemsstats institution for en anden medlemsstats institutions regning i medfør af bestemmelserne i dette kapitel, refunderes fuldt ud.

[...]

3. To eller flere medlemsstater eller deres kompetente myndigheder kan aftale andre refusionsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de under disse hørende institutioner.«

11 Der er fastsat tilsvarende bestemmelser som dem, der er indeholdt i forordningens artikel 36, i forordningens artikel 63 vedrørende ydelser med hensyn til arbejdsulykker og erhvervssygdomme og i forordningens artikel 70 for ydelser ved arbejdsløshed.

Nationale retsfor skrifter og den nordiske konvention om social sikring

12 § 1 i sairausvakuutuslaki nr. 364/1963 (lov om sygeforsikring) bestemmer, at alle personer, der har bopæl i Finland, uanset deres nationalitet er forsikret med hensyn til sygdom. Sygeforsikringsbidraget betales i form af en skat. Den sikredes ret til ydelser har ingen forbindelse til de indbetalte bidrag.

13 Ifølge § 1 i kansaneläkelaki nr. 347/1956 (lov om folkepension) er personer, der er fyldt 16 år, og som har bopæl i Finland, forsikret med hensyn til alderdom, invaliditet og arbejdsløshed. I henhold til lovens §§ 3 og 4, som var i kraft i 1994 og 1995, skulle de forsikrede betale bidrag beregnet på grundlag af deres samlede indkomst, som lagt til grund ved opgørelsen af de lokale skatter, som de havde betalt i det forudgående skatteår. Fra den 1. januar 1996 har de forsikrede ikke længere skullet betale folkepensionsbidrag. Retten til folkepension har hverken forbindelse til indbetalte bidrag eller til udøvelse af erhvervsmæssig beskæftigelse i Republikken Finland, men hviler alene på det kriterium, at den pågældende skal have haft bopæl i denne medlemsstat i en periode på mindst tre måneder.

14 Den nordiske konvention om social sikring af 15. juni 1992 (106/93, herefter »konventionen«), der trådte i kraft den 1. januar 1994, og som Republikken Finland og Kongeriget Sverige har tiltrådt, er en af de konventioner, der henvises til i artikel 8 i forordning nr. 1408/71.

15 Ifølge konventionens artikel 23 giver de kontraherende parter gensidigt afkald på refusion af de ydelser, der er nævnt i artikel 36, 63 og 70 i forordning nr. 1408/71.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

16 Sulo Rundgren, der stammer fra Finland, og som siden den 18. juli 1975 har været svensk statsborger, flyttede til Sverige for at bo dér fra 1957 til 1961, og siden fra 1964 til han endeligt vendte tilbage til Finland den 29. september 1989. I henhold til svensk lovgivning har han fra 1986 - det tidspunkt, hvor han ophørte med at arbejde - oppebåret folkepension, tjenestemandspension samt livrente som følge af en arbejdsulykke. Fra 1994 til 1996 har Sulo Rundgren ikke haft andre indkomster end de nævnte pensioner og livrenter, der udredes af Kongeriget Sverige.

17 Det fremgår af udtalelserne til hallinto-oikeus fra de kompetente svenske institutioner, dvs. Riksskatteverket og Riksförsäkringsverket, at Sulo Rundgren ikke har betalt sociale bidrag af sin indkomst i årene 1994 til 1996 i Sverige, men at der af denne indkomst er blevet betalt skat i henhold til lov om særlig indkomstskat for personer, der er bosiddende i udlandet.

18 I Finland er Sulo Rundgren - på grundlag af sin årlige indkomst - blevet anset for bidragspligtig med følgende beløb: for 1994 bidrag til folkepensionsforsikring 2 299,20 FIM, og sygeforsikringsbidrag 4 611,21 FIM, for 1995 bidrag til folkepensionsforsikring 1 279,01 FIM og sygeforsikringsbidrag 4 091,15 FIM samt for 1996 sygeforsikringsbidrag 4 465,40 FIM.

19 Ved afgørelse af 24. november 1997 afviste Skatteligningskommissionen Sulo Rundgren's anmodning om fritagelse for at betale folkepensions- og sygeforsikringsbidrag, som han var blevet pålagt af de finske myndigheder. Sulo Rundgren er af den opfattelse, at bidragene er i strid med fællesskabsretten, fordi han kun modtager pension fra Kongeriget Sverige og ikke har ansøgt om folkepension efter finsk ret. I øvrigt ville han ikke have ret til en sådan pension, fordi størrelsen af hans indkomst overstiger den beløbsgrænse, der gælder for tildeling af folkepension. Sulo Rundgren har i denne forbindelse fremlagt en erklæring fra kansaneläkelaitos (Folkepensionsanstalten), hvoraf fremgår, at han hverken har ansøgt om eller oppebåret pension fra Finland.

20 Skatteligningskommissionen har konstateret, at en person, der har bopæl i Finland, i henhold til artikel 33, stk. 2, og artikel 28a i forordning nr. 1408/71 ganske vist ikke er forpligtet til at betale sygeforsikringsbidrag, hvis den pågældende ikke har ret til pension i denne medlemsstat. Efter Skatteligningskommissionens opfattelse finder disse bestemmelser imidlertid ikke anvendelse, fordi Sulo Rundgren ikke har godtgjort, at han ikke i noget tilfælde har ret til pension i Finland.

21 Sulo Rundgren har anfægtet Skatteligningskommissionens afgørelse ved Rouvaniemen hallinto-oikeus, der har besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Finder traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, forordning (EØF) nr. 1408/71 om social sikring eller forordning nr. 1612/68/EØF om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet anvendelse på den foreliggende sag, selv om Sulo Rundgren er flyttet fra Sverige til Finland allerede den 29. september 1989, det vil sige inden at aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS-aftalen) trådte i kraft for Finlands vedkommende?

2) Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, skal udtrykket 'ikke har ret til pension' i artikel 28a i forordning (EØF) nr. 1408/71 om social sikring da fortolkes således, at dette kendetegn allerede er opfyldt, når

a) Sulo Rundgren ikke har ret til folkepension, eller

b) når Sulo Rundgren ikke har ret til pension på grundlag af erhvervsarbejde, eller

c) er kendetegnet først opfyldt, når både litra a) og litra b), samtidig foreligger med hensyn til Sulo Rundgren?

Skal det ved fortolkningen af det ovennævnte udtryk desuden lægges til grund, at der ved ret til pension i dette tilfælde sigtes til Sulo Rundgren's principielle ret til pension fra Finland, således at der ikke ville blive taget hensyn til hans faktiske forhold, såsom hans svenske pensions- og livrenteindtægters betydning for at modtage pension i Finland, eller sigtes der med retten til pension til konkrete forhold, således at Sulo Rundgren's svenske pensions- og livrenteindtægters betydning for at modtage pension i Finland ville blive taget i betragtning ved fortolkningen af udtrykket?

3) Omfatter anvendelsesområdet for de i artikel 33, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1408/71 om social sikring omhandlede bidrag og tilsvarende beløb, der opkræves til dækning af ydelser ved sygdom og moderskab (i Finland bidrag til sygeforsikring), også bidrag, der opkræves til forsikring med hensyn til alderdom, arbejdsløshed og uarbejdsdygtighed (i Finland bidrag til folkepensionsforsikring)? Såfremt spørgsmålet besvares benægtende, er det da muligt at undlade at opkræve sidstnævnte bidrag i henhold til nogen anden artikel i forordningen, navnlig når henses til forordningens anvendelsesområde, som fremgår af artikel 1, litra b), c) og g)?

4) Hvilken virkning for fortolkningen af artikel 28a og artikel 33, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1408/71 om social sikring har den omstændighed, at Finland og Sverige sammen med de øvrige nordiske lande i henhold til nævnte forordnings artikel 36, stk. 3, og den nordiske konvention om social sikring (konvention 106/93) har aftalt, at de giver afkald på enhver refusion af udgifter i forbindelse med naturalydelse?

5) Såfremt artikel 28a og artikel 33, stk. 2, i den i ovennævnte afsnit nævnte forordning anvendes således, at Sulo Rundgren i Finland kan afkræves bidrag til folkepensions- og sygeforsikring, kan Sulo Rundgren da alligevel i henhold til forordningens artikel 17a tilbagevirkende anmode om at blive fritaget for at være omfattet af Finlands lovgivning, eller skal anmodningen være fremsat inden forpligtelsen til at betale bidrag i henhold til Finlands lovgivning er blevet fastsat? Hvilken betydning har i sidstnævnte tilfælde den omstændighed, at Sulo Rundgren muligvis ikke har haft kendskab til den ved forordningens artikel 17a hjemlede mulighed?

6) Skal EF-traktatens artikel 48 (nu artikel 39 EF), og navnlig Rådets forordning nr. 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet, fortolkes således, at Finland ikke i den foreliggende sag er berettiget til de folkepensionsbidrag og sygeforsikringsbidrag, som er blevet afkrævet Sulo Rundgren i henhold til Finlands nationale lovgivning?

7) Skal artikel 3 i forordning (EØF) nr. 1408/71 eller EF-traktatens artikel 6 (nu artikel 12 EF) fortolkes således, at Sulo Rundgren i den foreliggende sag er blevet gjort til genstand for forbudt forskelsbehandling?

8) Kan Sulo Rundgren direkte påberåbe sig EF-traktaten eller andre fællesskabsretlige bestemmelser, fordi han muligvis på samme grundlag har måttet betale skattelignende bidrag både til Finland og til Sverige som følge af de forskellige metoder til finansiering af sociale sikringsordninger, der er blevet vedtaget af Finland og Sverige?«

Det første spørgsmål

22 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt at få oplyst, om fællesskabsretten og særligt forordning nr. 1408/71 og nr. 1612/68 finder anvendelse på en situation som den i hovedsagen foreliggende.

Anvendeligheden af forordning nr. 1408/71

23 Det skal undersøges, om en situation som den, Sulo Rundgren befinder sig i, henhører under forordning nr. 1408/71's tidsmæssige, personelle og materielle anvendelsesområde.

24 Det bemærkes indledningsvis, at forordning nr. 1408/71 blev gjort anvendelig for Republikken Finland den 1. januar 1994 ved aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde af 2. maj 1992 (EFT 1994 L 1, s. 3), og at den nævnte forordning har fundet anvendelse i Republikken Finland som medlem af Den Europæiske Union fra den 1. januar 1995. Forordning nr. 1408/71 var således i kraft i Finland i årene 1994-1996, den periode, der ifølge forelæggelseskendelsen skal tages i betragtning.

25 Det bemærkes endvidere, at tjenestemænd i medfør af artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 1408/71 udtrykkeligt er omfattet af forordningens personelle anvendelsesområde, for så vidt de pågældende er eller har været omfattet af en medlemsstats lovgivning, på hvilken den nævnte forordning finder anvendelse.

26 Domstolen har i denne henseende - af de samme grunde, som førte den til i sin dom af 31. maj 1979 (sag 182/78, Pierik, Sml. s. 1977, s. 4) at udtale, at begrebet »arbejdstager« også omfatter pensionerede arbejdstagere - præciseret, at begrebet »tjenestemand«, der findes i en generel bestemmelse, som fastlægger det personelle anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71, må forstås som omfattende pensionerede tjenestemænd, der ikke længere er erhvervsmæssigt beskæftiget, for så vidt de er eller har været omfattet af en medlemsstats lovgivning, som forordning nr. 1408/71 finder anvendelse på (dom af 5.3.1998, sag C-194/96, Kulzer, Sml. I, s. 895, præmis 26).

27 Sulo Rundgren, der ifølge forelæggelseskendelsen oppebærer tjenestemandspension, henhører således i princippet som pensioneret tjenestemand under forordning nr. 1408/71's personelle anvendelsesområde.

28 Det skal endelig bemærkes, at Sulo Rundgren i Finland er omfattet af de love, der er nævnt i denne doms præmis 12 og 13, og som udgør reglerne vedrørende de sociale sikringsgrene, der henhører under det materielle anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71, som defineret i forordningens artikel 4, stk. 1.

29 For så vidt angår det forhold, at Sulo Rundgren er ophørt med sin erhvervsmæssige beskæftigelse og har flyttet sin bopæl fra Sverige til Finland, før forordning nr. 1408/71 trådte i kraft i Finland, har Domstolen allerede udtalt, at i henhold til artikel 94, stk. 3, i forordning nr. 1408/71 kan der erhverves rettigheder i medfør af forordningen, selv om de vedrører en begivenhed, der er indtruffet, før forordningen kom til anvendelse i den pågældende medlemsstat. Domstolen har endvidere udtalt, at i medfør af forordningens artikel 94, stk. 2, skal enhver forsikringsperiode - og i givet fald enhver beskæftigelses- eller bopælsperiode - der er tilbagelagt i henhold til en medlemsstats lovgivning forud for datoen for forordningens anvendelse i den pågældende medlemsstat, tages i betragtning ved afgørelsen af ret til ydelser efter forordningen (dom af 11.6.1998, sag C-275/96, Kuusijärvi, Sml. I, s. 3419, præmis 24 og 25).

30 Det forhold, at Sulo Rundgren er ophørt med sin erhvervsmæssige beskæftigelse og har flyttet sin bopæl fra Sverige til Finland før det tidspunkt, hvor forordning nr. 1408/71 trådte i kraft i Finland, kan derfor ikke medføre, at han holdes uden for forordningens anvendelsesområde.

31 Det følger af ovenstående, at forordning nr. 1408/71 finder anvendelse på en situation som den, der er beskrevet i forelæggelseskendelsen.

Anvendeligheden af forordning nr. 1612/68

32 For så vidt angår anvendeligheden af forordning nr. 1612/68 på en situation som den, Sulo Rundgren befinder sig i, bemærkes, som Domstolen allerede har udtalt i Martínez Sala-dommen (dom af 12.5.1998, sag C-85/96, Sml. I, s. 2691, præmis 32), at i forbindelse med traktatens artikel 48 og forordning nr. 1612/68 anses en person, der i en vis periode præsterer ydelser mod vederlag for en anden og efter dennes anvisninger, for arbejdstager, og at den pågældende, når arbejdsforholdet er ophørt, som udgangspunkt mister sin status som arbejdstager, idet der af denne status dog kan udspringe retsvirkninger efter arbejdsforholdets ophør (dom af 27.11.1997, sag C-57/96, Meints, Sml. I, s. 6689, præmis 40), og idet en person, der reelt søger beskæftigelse, ligeledes skal anses for arbejdstager.

33 Sulo Rundgren ophørte med at arbejde i Sverige i 1986, og han flyttede sin bopæl til Finland i 1989, hvor han hverken har haft eller søgt arbejde.

34 Under disse omstændigheder kan en person, der befinder sig i Sulo Rundgren's situation, ikke anses for at være arbejdstager i forordning nr. 1612/68's forstand, og kan kun få rettigheder, der er forbundet med denne egenskab, som følge af tidligere erhvervsmæssig beskæftigelse, i det tilfælde - som ikke foreligger i hovedsagen - hvor vedkommende anmoder om en social fordel, der reelt er forbundet med denne beskæftigelse.

35 Det første spørgsmål skal derfor besvares med, at forordning nr. 1408/71 finder anvendelse på en person, der, da den nævnte forordning trådte i kraft i en medlemsstat,

- havde bopæl i denne medlemsstat uden at udøve erhvervsmæssig beskæftigelse dér og dér modtog pension fra den anden medlemsstat som pensioneret tjenestemand

- samtidig i sin bopælsstat er underlagt bestemmelserne vedrørende sociale sikringsgrene, som den nævnte forordning finder anvendelse på.

Forordning nr. 1612/68 finder derimod i princippet ikke anvendelse på en person, der har flyttet sin bopæl fra en medlemsstat, hvor han er ophørt med at arbejde, til en anden medlemsstat, hvor han hverken har eller søger arbejde.

Det andet spørgsmål

36 Med det andet spørgsmål ønsker den forlæggende ret nærmere bestemt for det første at få oplyst, om udtrykket »ikke har ret til pension eller rente«, der er indeholdt i artikel 28a i forordning nr. 1408/71, omfatter enten en pension på grundlag af bopæl, såsom folkepensionen i henhold til finsk ret, eller en pension på grundlag af erhvervsarbejde i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, eller disse to pensionstyper. Den spørger for det andet, om det nævnte udtryk skal fortolkes således, at det - for at kunne fastslå, at der ikke skal udbetales nogen pension eller rente - alene skal efterprøves, at der ikke er blevet udbetalt nogen pension eller rente til den pågældende, eller om det i denne henseende også skal efterprøves, om den pågældende eventuelt ikke kunne have ret hertil.

37 For så vidt angår dette spørgsmåls første led bemærkes, at artikel 1, litra t), i forordning nr. 1408/71 definerer udtrykkene »pensioner« og »renter« således, at de bl.a. betyder samtlige

pensioner og renter, herunder samtlige dele af dem, der afholdes af offentlige midler.

38 Det skal i øvrigt bemærkes dels, at folkepensionen, der blev indført i finsk ret ved kansaneläkelaki nr. 347/1956, bl.a. har til formål at sikre de personer, der modtager pension, mod følgerne af alderdom og invaliditet, dels at Republikken Finland i den erklæring, som den har meddelt i henhold til artikel 5 i forordning nr. 1408/71 (EFT 1999 C 234, s. 3), har angivet den nævnte lov som en lovgivning, der omfattes af forordningens artikel 4, stk. 1 og 2.

39 I betragtning af ovennævnte skal det fastslås, at udtrykket »pension eller rente«, der er indeholdt i artikel 28a i forordning nr. 1408/71, vedrører både en pension, der er baseret på bopæl, og som bl.a. udgør en ydelse i anledning af invaliditet og alderdom, såsom den folkepension, der er fastsat i finsk ret, og en pension, der er baseret på udøvelse af erhvervsmæssig beskæftigelse, i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl.

40 For så vidt angår spørgsmålets andet led har den finske regering gjort gældende, at udtrykket »ret til pension eller rente« betegner en teoretisk ret til pension i henhold til den pågældende medlemsstats nationale lovgivning, selv når den pågældende ikke har ansøgt om pensionen, eller den ikke er blevet tildelt ham på grund af størrelsen af hans indkomst. Kommissionen finder, at det er i strid med det formål, der forfølges med artikel 28a i forordning nr. 1408/71, at antage, at en teoretisk ret til pension, der endnu ikke er konkretiseret ved udbetaling af en pension, betyder, at der består ret til pension i denne bestemmelses forstand.

41 Det bemærkes, i mangel af en definition af begrebet »ret til pension eller rente« i forordning nr. 1408/71, at det ifølge fast retspraksis er nødvendigt ved fortolkning af en fællesskabsretlig regel både at tage hensyn til dens ordlyd, den sammenhæng, hvori den indgår, og formålet med den (jf. dom af 30.7.1996, sag C-84/95, Bosphorus, Sml. I, s. 3953, præmis 11, af 14.10.1999, sag C-223/98, Adidas, Sml. I, s. 7081, præmis 23, og af 18.11.1999, sag C-151/98 P, Pharos mod Kommissionen, Sml. I, s. 8157, præmis 19).

42 Det bemærkes i denne henseende, at udtrykket »ret til pension eller rente« ikke alene er anvendt i artikel 28a i forordning nr. 1408/71, men også i andre bestemmelser, der ligeledes er indeholdt i nævnte forordnings afsnit III, kapitel 1, afdeling 5, og bl.a. i forordningens artikel 27 og 28, der også vedrører pensions- eller rentemodtageres ret med hensyn til sygdoms- eller moderskabsydelse.

43 Artikel 27 i forordning nr. 1408/71 vedrører situationen for en person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i flere medlemsstater, herunder lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den pågældende er bosat, og som har ret til ydelser i sidstnævnte medlemsstat. Artikel 28 i den nævnte forordning vedrører situationen for en person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, der ikke er bopælsstaten, og som ikke har ret til ydelser i sidstnævnte stat. Artikel 28a i den nævnte forordning regulerer en situation, der kan sammenlignes med den situation, som er omhandlet i forordningens artikel 28, men med den forskel, at der består en ret til naturalydelse i bopælsstaten.

44 Artikel 27, 28 og 28a i forordning nr. 1408/71 har i de forskellige situationer, som de vedrører, til formål at fastlægge dels, hvilken institution det påhviler at udrede sygdoms- og moderskabsydelse til de personer, der har ret til pension eller renter, dels hvilken institution der skal afholde udgiften hertil.

45 Når den medlemsstat, hvor pensions- eller rentemodtageren har bopæl, ikke lader retten til naturalydelse være underlagt forsikrings- eller beskæftigelsesbetingelser, pålægger artikel 28a i forordning nr. 1408/71 i princippet institutionen i en af de medlemsstater, der er kompetent med hensyn til pensioner, at afholde udgiften ved disse ydelser, således at denne udgift ikke afholdes af den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, blot fordi den pågældende har bopæl dér. Formålet med denne bestemmelse er ikke at straffe de medlemsstater, hvis lovgivning giver

mulighed for, at en ret til naturalydelse kan erhverves alene på grundlag af bopæl i denne medlemsstat, ved at udpege den institution, der skal afholde udgiften til naturalydelser, som erlægges i disse stater efter bestemmelser, der er enslydende med dem, der finder anvendelse efter forordningens artikel 28, i det tilfælde, hvor medlemsstater ikke anerkender en sådan rettilighed. I henhold til disse bestemmelser udreder institutionen på bopælsstedet naturalydelserne til den person, der har ret til pension eller rente, på vegne af og påhvilende institutionen i en af de medlemsstater, der er kompetent med hensyn til pensioner.

46 I den ordning, der således er indført ved artikel 27, 28 og 28a i forordning nr. 1408/71, er den institution, som skal afholde udgifterne til naturalydelserne, altid en institution i en medlemsstat, der er kompetent med hensyn til pensioner, i det omfang den person, der har ret til pension eller rente, har ret til disse ydelser i medfør af lovgivningen i denne medlemsstat, hvis han havde bopæl i denne medlemsstat. Når flere medlemsstater er kompetente med hensyn til pensioner, pålægges udgifterne til naturalydelser en af disse ud fra konkrete kriterier, såsom den pågældendes bopælssted eller, hvis ingen af disse medlemsstater ikke også er den pågældendes bopælsstat, ud fra det tidsrum, hvor den pågældende har været omfattet af lovgivningen i hver af disse medlemsstater.

47 Den forbindelse, der således i denne ordning er indført mellem kompetencen til at udrede pensionerne eller renterne og forpligtelsen til at afholde udgifterne til naturalydelserne, fører til den konklusion, at denne forpligtelse er accessorisk til en effektiv kompetence med hensyn til pensioner. Således kan udgifterne til naturalydelser ikke pålægges institutionen i en medlemsstat, der kun har en eventuel kompetence med hensyn til pensioner. Det følger heraf, at artikel 27, 28 og 28a i forordning nr. 1408/71, når de henviser til en ret til pension eller rente, sigter til en pension eller en rente, der faktisk udbetales til den pågældende.

48 Denne fortolkning bekræftes af den omstændighed, at artikel 33, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 bl.a. bestemmer, at i de tilfælde, hvor naturalydelser i medfør af den nævnte forordnings artikel 27, 28 og 28a skal afholdes af en institution i en medlemsstat, som det påhviler at udbetale en pension eller rente, og som efter den lovgivning, der gælder for institutionen, skal tilbageholde bidrag med hensyn til sygdom og moderskab, der påhviler modtageren af denne pension eller rente, er denne institution »berettiget til at foretage sådanne tilbageholdelser [...] i den pension eller rente, som institutionen skal udbetale«, hvilket indebærer, at de pågældende pensioner eller renter faktisk udbetales.

49 Det bemærkes, at i modsætning til, hvad der er blevet anført af den finske regering, fremgår det af bestemmelserne i artikel 33, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, at forordningen ikke tillader, at den medlemsstat, hvori pensions- eller rentemodtageren har bopæl, kræver betaling fra denne af bidrag til sygeforsikring, der er fastsat i dens nationale lovgivning, beregnet på grundlag af den pågældendes indkomst, der består af pensioner eller renter udbetalt af en anden medlemsstat. Artikel 33, stk. 1, tillader alene i det tilfælde, som bestemmelsen omhandler, at den pågældende institution i en medlemsstat - til dækning af bl.a. ydelser ved sygdom - foretager en tilbageholdelse i den pension eller rente, der skal udbetales, dvs. faktisk udbetales, af denne.

50 Under hensyn til det ovenfor anførte skal det andet spørgsmål besvares med, at udtrykket »ikke har ret til pension eller rente«, der er indeholdt i artikel 28a i forordning nr. 1408/71, skal fortolkes således, at det finder anvendelse på en situation, hvor der til den pågældende faktisk hverken udbetales en pension på grundlag af bopæl, såsom folkepension i henhold til finsk ret, eller en pension på grundlag af erhvervsarbejde i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, uden at det er nødvendigt at efterprøve, om den pågældende eventuelt ikke ville kunne have ret hertil.

Det tredje spørgsmål

51 Med det tredje spørgsmål ønsker den nationale ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 33, stk. 2, i forordning nr. 1408/71 eller i givet fald en anden bestemmelse i den nævnte forordning er til hinder for, at den medlemsstat, hvori en pensions- eller rentemodtager har bopæl, kræver, at denne betaler bidrag og tilsvarende beløb, der er foreskrevet ved dens lovgivning til dækning af ydelser ved alderdom, uarbejdsdygtighed og arbejdsløshed.

52 I denne forbindelse bemærkes, at artikel 33, stk. 2, i forordning nr. 1408/71 vedrører de tilfælde, der er omhandlet i nævnte forordnings artikel 28a, hvori udgifterne til naturalydelse ved sygdom og moderskab, der udredes af institutionen på bopælsstedet, påhviler en institution i en af de medlemsstater, der er kompetent med hensyn til pensioner. Som Domstolen allerede har udtalt, forbyder nævnte artikel 33, stk. 2, den bopælsmedlemsstat, der har en almindelig forsikringsordning, og i henhold til hvis lovgivning der ikke udbetales pension eller rente - fordi en person, der har ret til en pension eller rente, har sin bopæl dér - at opkræve bidrag til dækning af ydelser, når udgifterne hertil bæres af en institution i en anden medlemsstat (dom af 21.2.1991, sag C-140/88, Noij, Sml. I, s. 387, præmis 12).

53 Domstolen har endvidere udtalt, at bestemmelserne i artikel 33 i forordning nr. 1408/71 om ydelser ved sygdom og moderskab er udtryk for et mere almindeligt princip, hvorefter der ikke af en person, der har ret til en pension eller en rente, og som har bopæl på en medlemsstats område, af denne grund kan opkræves bidrag til en lovpligtig forsikring til dækning af ydelser, som det påhviler en institution i en anden medlemsstat at udrede (jf. Noij-dommen, præmis 14).

54 Under omstændighederne i hovedsagen oppebærer Sulo Rundgren i medfør af svensk lovgivning folkepension, tjenestemandspension samt livrente som følge af en arbejdsulykke, som er ydelser, der har et tilsvarende formål som ydelser ved alderdom og uarbejdsdygtighed, som den pågældende i princippet kunne oppebære i medfør af finsk lovgivning inden for rammerne af kansaneläkelaki nr. 374/1956. Hvis den folkepension, der er fastsat ved den sidstnævnte lov, ligeledes kan udgøre en arbejdsløshedsydelse, kan en sådan ydelse i øvrigt ikke vedrøre Sulo Rundgren.

55 Under disse omstændigheder kan Sulo Rundgren's betaling af folkepensionsbidrag, som er foreskrevet i den finske lovgivning, ikke sikre ham nogen yderligere beskyttelse, når henses til de ydelser, han allerede modtager.

56 Herefter er det generelle princip, der er nævnt i denne doms præmis 53, til hinder for, at bidrag som de folkepensionsbidrag, der er foreskrevet i den finske lovgivning, indkræves hos Sulo Rundgren, i det omfang han oppebærer ydelser, der har et tilsvarende formål, og som afholdes af en institution i Kongeriget Sverige, der er den medlemsstat, der er kompetent med hensyn til pensioner.

57 Det tredje spørgsmål skal derfor besvares med, at det generelle princip, der følger af forordning nr. 1408/71, og som gennemføres ved nævnte forordnings artikel 33, hvorefter pensions- eller rentemodtageren ikke på grund af sin bopæl på en medlemsstats område kan afkræves lovpligtige sikringsbidrag til dækning af ydelser, som bæres af en anden medlemsstats institution, er til hinder for, at den medlemsstat, på hvis område pensions- eller rentemodtageren har bopæl, kræver, at denne betaler bidrag eller tilsvarende beløb, der er foreskrevet ved dens lovgivning til dækning af ydelser ved alderdom, uarbejdsdygtighed og arbejdsløshed, når den pågældende oppebærer ydelser, der har et tilsvarende formål, og som afholdes af institutionen i den medlemsstat, der er kompetent med hensyn til pensioner.

Det fjerde spørgsmål

58 Med det fjerde spørgsmål spørger den forelæggende ret, om den omstændighed, at Republikken Finland og Kongeriget Sverige i medfør af artikel 36, stk. 3, i forordning nr. 1408/71

og konventionens artikel 23 gensidigt har givet afkald på refusion af udgifter i forbindelse med naturalydelse, der udredes af en institution i en af disse medlemsstater for en institution i den anden medlemsstats regning, har betydning for fortolkningen af forordningens artikel 28a og artikel 33, stk. 2.

59 Det bemærkes indledningsvis, at artikel 36 i forordning nr. 1408/71 er indeholdt i en afdeling, der har overskriften »Refusion mellem institutionerne«.

60 Artikel 36 i forordning nr. 1408/71 har til formål i forholdet mellem institutioner at præcisere følgerne af det forhold, at naturalydelse er blevet udredt af en medlemsstats institution for en anden medlemsstats institutions regning.

61 I henhold til artikel 36, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 har den institution, der har udredt naturalydelse ved sygdom eller moderskab, ret til fuld refusion fra den institution, som det påhviler at udrede denne ydelse. Nævnte forordnings artikel 36, stk. 3, tillader imidlertid to eller flere medlemsstater gensidigt at give afkald på enhver refusion mellem de institutioner, der henhører under deres kompetence, således at den refusionsforpligtelse, som påhviler den institution, der skal udrede naturalydelserne, ikke sættes i kraft.

62 Det følger af ovenstående, at artikel 36 i forordning nr. 1408/71 alene har til formål at præcisere de økonomiske konsekvenser for de pågældende institutioner af bestemmelserne i nævnte forordnings afsnit III, kapitel 1, og hverken har til formål eller til følge at fravige den bestemmelse, der er fastsat i forordningens artikel 28, hvorefter udgiften ved naturalydelse, der udredes til pensions- eller rentemodtageren i den situation, der er omfattet af den sidstnævnte bestemmelse, påhviler institutionen i en af de medlemsstater, der er kompetent med hensyn til pensioner.

63 Visse medlemsstaters anvendelse af den mulighed, som artikel 36, stk. 3, i forordning nr. 1408/71 giver dem, for fuldt ud at give afkald på refusion mellem de institutioner, der henhører under deres kompetence, har heller ingen betydning for anvendelsen af forordningens artikel 33, stk. 2, der vedrører de bidrag, der kan indkræves fra pensions- eller rentemodtagere.

64 Det fjerde spørgsmål skal derfor besvares med, at den omstændighed, at Republikken Finland og Kongeriget Sverige i medfør af artikel 36, stk. 3, i forordning nr. 1408/71 og konventionens artikel 23 gensidigt har givet afkald på refusion af udgifter i forbindelse med naturalydelse, der udredes af en institution i en af disse medlemsstater for en institution i en anden medlemsstats regning, ikke har nogen betydning for fortolkningen af artikel 28a og artikel 33, stk. 2, i forordning nr. 1408/71.

Det femte, det sjette, det syvende og det ottende spørgsmål

65 I betragtning af det svar, der blev givet på det tredje spørgsmål, er det uforment at besvare det femte, det sjette, det syvende og det ottende spørgsmål, som nærmere bestemt angår problemet om, hvorvidt den pågældende - hvis bestemmelserne i afsnit III, kapitel 1, afdeling 5, i forordning nr. 1408/71 ikke er til hinder for, at Republikken Finland kræver, at Sulo Rundgren betaler folkepensions- og sygesikringsbidrag, der er foreskrevet ved dens lovgivning - ikke desto mindre kan unddrage sig dette krav ved at påberåbe sig nævnte forordnings artikel 17a (det femte spørgsmål), traktatens artikel 48 og forordning nr. 1612/68 (det sjette spørgsmål), artikel 3 i forordning nr. 1408/71 og traktatens artikel 6 (det syvende spørgsmål) eller nogen anden bestemmelse i fællesskabsretten (det ottende spørgsmål).

Afgørelse om sagsomkostninger

Sagens omkostninger

66 De udgifter, der er afholdt af den finske regering og af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

Afgørelse

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

(Femte Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Rovaniemen hallinto-oikeus ved kendelse af 5. oktober 1999, for ret:

1) Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2. juni 1983, som på tidspunktet for de faktiske omstændigheder senest ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 3096/95 af 22. december 1995, finder anvendelse på en person, der, da den nævnte forordning trådte i kraft i en medlemsstat,

- havde bopæl i denne medlemsstat uden at udøve erhvervsmæssig beskæftigelse dér og dér modtog pension fra den anden medlemsstat som pensioneret tjenestemand

- samtidig i sin bopælsstat er underlagt bestemmelserne vedrørende sociale sikringsgrene, som den nævnte forordning finder anvendelse på.

Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet finder derimod i princippet ikke anvendelse på en person, der har flyttet sin bopæl fra en medlemsstat, hvor han er ophørt med at arbejde, til en anden medlemsstat, hvor han hverken har eller søger arbejde.

2) Udtrykket »ikke har ret til pension eller rente«, der er indeholdt i artikel 28a i forordning nr. 1408/71, som ændret og ajourført ved forordning nr. 2001/83, som ændret ved forordning nr. 3096/95, skal fortolkes således, at det finder anvendelse på en situation, hvor der til den pågældende faktisk hverken udbetales en pension på grundlag af bopæl, såsom folkepension i henhold til finsk ret, eller en pension på grundlag af erhvervsarbejde i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, uden at det er nødvendigt at efterprøve, om den pågældende eventuelt ikke ville kunne have ret hertil.

3) Det generelle princip, der følger af forordning nr. 1408/71, som ændret og ajourført ved forordning nr. 2001/83, som ændret ved forordning nr. 3096/95, og som gennemføres ved nævnte forordnings artikel 33, hvorefter pensions- eller rentemodtageren ikke på grund af sin bopæl på en medlemsstats område kan afkræves lovpligtige sikringsbidrag til dækning af ydelser, som bæres af en anden medlemsstats institution, er til hinder for, at den medlemsstat, på hvis område pensions- eller rentemodtageren har bopæl, kræver, at denne betaler bidrag eller tilsvarende beløb, der er foreskrevet ved dens lovgivning til dækning af ydelser ved alderdom,

uarbejdsdygtighed og arbejdsløshed, når den pågældende oppebærer ydelser, der har et tilsvarende formål, og som afholdes af institutionen i den medlemsstat, der er kompetent med hensyn til pensioner.

4) Den omstændighed, at Republikken Finland og Kongeriget Sverige i medfør af artikel 36, stk. 3, i forordning nr. 1408/71, som ændret og ajourført ved forordning nr. 2001/83, som ændret ved forordning nr. 3096/95, og artikel 23 i den nordiske konvention om social sikring af 15. juni 1992 (106/93), gensidigt har givet afkald på refusion af udgifter i forbindelse med naturalydelse, der udredes af en institution i en af disse medlemsstater for en institution i en anden medlemsstats regning, har ikke nogen betydning for fortolkningen af nævnte forordnings artikel 28a og artikel 33, stk. 2.